

Kannanotto rautatie- ja työturvallisuuden varmistamisesta monitoimijaympäristöissä

Rautatiealan Unioni RAU ry:n hallitus esittää vakavan huolensa rautatie- ja työturvallisuudesta asiakasratapihoilla sekä alueilla, joilla liikenteenohjaus on toisen luokan tasolla.

Suomen rautatieliikenteessä monitoimijaympäristö on toimintatapana vielä varsin tuore. Pitkään rautatiejärjestelmässä toimi vain yksi operaattori, mikä teki vastuusuhteista ja turvallisuusjohtamisesta selkeitä. Viime vuosien aikana markkinoille on kuitenkin tullut useita uusia toimijoita, mikä on muuttanut ratapihojen ja lastausalueiden toimintaympäristöä nopeasti ja merkittävästi. Tämä kehitys on tuonut mukanaan uusia, aiemmin vähemmän tunnistettuja turvallisuusriskejä, joita järjestelmä ja sen ohjaus eivät ole vielä kaikilta osin kyetneet hallitsemaan.

Monitoimijaympäristöissä, joissa samanaikaisesti toimii useiden yhtiöiden kalustoa, suoritetaan vaihtotöitä ja toteutetaan raakapuun lastauksia tai purkuja, onnettomuusriski on kasvanut merkittävästi. Erityisen ongelmallista on, että työturvallisuuden kokonaisvastuu on monin paikoin epäselvä eikä mikään tahon näytä ottavan asiassa selkeää vastuuta. Tämä aiheuttaa toimijoille jatkuvaa epätietoisuutta turvallisista toimintatavoista ja lisää riskiä vakaville vaaratilanteille.

Yhtäaikaiset vaihtotyöt sekä purku- ja lastaustoimintojen liian varhainen aloittaminen muodostavat merkittäviä turvallisuusuhkia. Näitä riskejä voidaan vähentää tehokkaasti aikataulusuunnittelulla siten, että jokaiselle toiminnolle määritellään selkeä ja eriytetty aikaikkuna.

Lainsäädännön ja hyvän turvallisuuskäytännön lähtökohtana on, että alueen omistaja tai haltija vastaa kaikkien toimijoiden turvallisuudesta. Käytännössä tämä vastuutaho on kuitenkin usein epäselvä. Nykyinen tilanne ei täytä rautateiden turvallisuudelle asetettavia vaatimuksia.

Rautatiealan Unioni katsoo, että viranomaisen tulee ottaa tilanteeseen aktiivinen, ohjaava ja velvoittava rooli. Vain selkeillä viranomaismääräyksillä ja velvoitteilla voidaan varmistaa, että kaikki toimijat sitoutuvat yhtenäisiin, turvallisiin ja valvottavissa oleviin toimintatapoihin niin asiakasraiteilla kuin lastaus- ja purkuraiteilla.

Pyydämme viranomaista ryhtymään välittömiin toimenpiteisiin tilanteen selkeyttämiseksi ja kokonaisvastuun määrittämiseksi lain edellyttämällä tavalla.

Kunnioittavin terveisin

Markku Lehtinen

Puheenjohtaja

Rautatiealan Unioni RAU ry